

RECHT JURIDISCHE VRAAG

Hoe lang moet ik een dossier bewaren?

A.C. (Aart) Hendriks

VRAAG

Hoe lang moet ik een dossier bewaren?

JURIDISCHE ACHTERGROND

Artsen zijn wettelijk verplicht een medisch dossier of patiëntendossier bij te houden. Dit dossier wordt geacht alle gegevens te bevatten die van belang zijn voor de kwaliteit en veiligheid van de aan de patiënt te verlenen zorg. Omwille van die kwaliteit en veiligheid moet de arts het dossier en de daarin opgenomen gegevens ook bewaren. Maar hoe lang bedraagt de bewaarplicht? En geldt die plicht ook voor artsen die een patiënt keuren of aan een andere vorm van beoordeling onderwerpen?

In geval van een behandelrelatie bepaalt de wet dat een arts dossiergegevens gedurende 15 jaar moet bewaren 'of zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed hulpverlener voortvloeit.' Oftewel, gegevens moeten minimaal 15 jaar worden bewaard en zoveel langer als nodig.

Vanaf welk moment begint de termijn van 15 jaar te lopen? Hierover is de wet niet heel duidelijk. Gesproken wordt over het moment dat een gegeven is vervaardigd (art. 7:454 lid 3 BW). Artsenorganisatie KNMG neemt aan dat hiermee wordt bedoeld op het moment dat een gegeven is opgenomen in het medisch dossier (<http://knmg.artsennet.nl/Publicaties/KNMGpublicatie/71228/Richtlijnen-inzake-het-omgaan-met-medische-gegevens-2010.htm>). Omdat gegevens vaak nauw met elkaar samenhangen, bijvoorbeeld over de behandeling van een langdurige aandoening, achten de KNMG-richtlijnen het toelaatbaar om deze gegevens als een geheel aan te merken. Dan geldt het moment waarop het laatste gegeven met betrekking tot een behandeling is vervaardigd als het moment waarop de bewaartermijn voor alle gegevens begint te lopen.

Langer dan 15 jaar bewaren is wettelijk dus toegestaan. Bij een behandelrelatie mag de arts de gegevens alleen

korter dan 15 jaar bewaren als de patiënt gebruik maakt van zijn vernietigingsrecht. De arts dient als regel binnen 3 maanden gehoor te geven aan een verzoek om vernietiging. De arts doet er bij een vernietigingsverzoek verstandig aan de patiënt te waarschuwen voor de gevolgen van vernietiging en te wijzen op de mogelijkheid om in plaats van vernietiging, een verklaring toe te voegen aan het dossier. Ook is het verstandig te wijzen op het recht feitelijke onjuistheden te verbeteren. Alleen als de dossiergegevens van aanmerkelijk belang zijn voor een ander dan de patiënt, zoals een familielid bij een erfelijke ziekte, of indien een bijzondere wet vernietiging verbiedt, hoeft de arts geen gehoor te geven aan een vernietigingsverzoek.

Ook voor een arts die een keuring of een andere vorm van beoordeling uitvoert ('keuringsarts'), geldt een dossierplicht. Dan geldt echter niet de minimale bewaartermijn van 15 jaar. De regel is dan dat de gegevens bewaard moeten worden zolang dat nodig is gelet op het doel van de beoordeling. In de regel is dat enkele maanden.

VALKUILEN

De bewaarplicht van een arts eindigt niet op het moment dat niet langer sprake is van een behandelrelatie tussen arts en patiënt. Ook na dat moment moet de arts het dossier blijven bewaren. Dat geldt zelfs als de arts zijn werkzaamheden beëindigt. Dat alles wordt niet wenselijk gevonden. Daarom kan de arts, met toestemming van de patiënt, het dossier en de bijbehorende dossierplicht overdragen aan een opvolgende arts. Een dergelijke overdracht is bij huisartsen zeer gebruikelijk. Stemt de patiënt echter niet in met overdracht, dan zal de oorspronkelijke arts het dossier moeten blijven bewaren.

Let er op dat een medisch of patiëntendossier alleen die gegevens bevat die nodig zijn voor de kwaliteit en continuïteit van de patiëntenzorg. Aantekeningen die zijn bedoeld voor de eigen, voorlopige gedachtevorming ('persoonlijke werkaantekeningen'), stukken aangaande de financiële en administratieve boekhouding en documenten over klachten en gerechtelijke procedures horen niet thuis in een medisch of patiëntendossier.

Voor de sector psychiatrie geldt op grond van de Wet Bijzondere Opnemingen in Psychiatrische Ziekenhuizen een afwijkende bewaarplicht. De hoofdregel bij een gedwongen opname is dat de gegevens ten minste 5 jaar na dagtekening worden bewaard en eerst 5 jaar na beëin-

diging van de gedwongen opname op verzoek van de patiënt mogen worden vernietigd.

ANTWOORD

Bij een behandelrelatie moet de arts de dossiergegevens minimaal 15 jaar bewaren. Langer bewaren mag, indien dat redelijkerwijs nodig is. Korter bewaren mag alleen als de patiënt heeft verzocht om vernietiging van het dossier of bepaalde delen daaruit.

Bij verandering van arts kan de behandelend arts het dossier en de bijbehorende dossierplicht overdragen aan

de opvolgende arts. De patiënt moet daarmee wel instemmen.

Voor beoordelende artsen ('keuringsartsen') geldt als regel dat de gegevens alleen bewaard mogen worden voor zolang nodig gelet op het doel van de beoordeling.

In de serie 'Juridische vraag' geeft een jurist antwoord op een vraag waarvoor artsen in de praktijk vaak worden gesteld.

Citeer als: Ned Tijdschr Geneeskd. 2015;159:B1227

 **KIJK OOK OP WWW.NTVG.NL/B1227**